

ชื่อเรื่องวิทยานิพนธ์	การศึกษาเปรียบเทียบสาขาเศรษฐกิจสำคัญของภาคตะวันออกเฉียงเหนือ: วิเคราะห์โดยใช้ตารางปัจจัยการผลิต-ผลผลิตระดับภาค	
ชื่อผู้เขียน	นายปราโมทย์ องค์กรวิศิษฐ์	
เศรษฐศาสตรมหาบัณฑิต		
คณะกรรมการสอบวิทยานิพนธ์	ผู้ช่วยศาสตราจารย์ วสันต์ ศิริพูล อาจารย์ ดร. สังคม สุวรรณรัตน์ อาจารย์ ธเนศ ศรีวิชัยลำพันธ์	ประธานกรรมการ กรรมการ กรรมการ

### บทคัดย่อ

วัตถุประสงค์ของการศึกษานี้คือ (1) จัดสร้างตารางปัจจัยการผลิต-ผลผลิตของภาคตะวันออกเฉียงเหนือของประเทศไทยปี พ.ศ. 2528 และปี พ.ศ. 2533 (2) จัดลำดับความสำคัญของสาขาเศรษฐกิจของภาคตะวันออกเฉียงเหนือโดยคำนวณหาผลเชื่อมโยงไปข้างหลังและไปข้างหน้าทางด้านผลผลิต การจ้างงาน และรายได้ แล้วจึงคำนวณหาผลเชื่อมโยงโดยรวมทั้งหมดของภูมิภาคนี้ในปี พ.ศ. 2528 และปี พ.ศ. 2533 มาเปรียบเทียบกัน เพื่อใช้เป็นแนวทางในการเลือกสาขาเศรษฐกิจสำคัญที่จะกำหนดนโยบายในการพัฒนาภูมิภาคนี้ตามแนวคิดความเจริญเติบโตแบบอสมดุลของ Hirschman

วิธีการศึกษามีดังนี้คือ (1) จัดสร้างตารางปัจจัยการผลิต-ผลผลิตของภาคตะวันออกเฉียงเหนือจากตารางปัจจัยการผลิต-ผลผลิตของประเทศปี พ.ศ. 2528 และปี พ.ศ. 2533 โดยตัดทอนและรวมกลุ่มสาขาการผลิตของตารางระดับประเทศให้สอดคล้องกับโครงสร้างเศรษฐกิจของภูมิภาค (2) ใช้ค่าดัชนี simple location quotient ทำการปรับค่าสัมประสิทธิ์ระดับภูมิภาค (3) หาผลเชื่อมโยงไปข้างหลังและข้างหน้าตามแนวคิดของ Rasmussen และ Bulmer-Thomas ตามลำดับ (4) หาผลเชื่อมโยงโดยรวม ที่รวมผลการเชื่อมโยงไปข้างหลังและผลการเชื่อมโยงไปข้างหน้าเข้าด้วยกัน เพื่อขจัดข้อขัดแย้งที่เกิดจากการจัดลำดับความสำคัญของผลความเชื่อมโยงไปข้างหลังและไปข้างหน้า

ไม่สอดคล้องกันแล้วจึงเอาผลเชื่อมโยงโดยรวมของทั้ง 2 ปีมาเปรียบเทียบกันและ (5) หาผลเชื่อมโยง โดยรวมทั้งหมดเพื่อเลือกสาขาเศรษฐกิจสำคัญที่มีผลการเชื่อมโยงทั้งหมดที่สอดคล้องกัน

ผลการศึกษาแสดงได้ดังนี้คือ

(1) ผลเชื่อมโยงทางด้านผลผลิต สาขาการผลิตที่สำคัญที่สุด 5 อันดับแรกปี พ.ศ. 2528 ได้แก่ สาขาการผลิตเคมีภัณฑ์อุตสาหกรรมขั้นมูลฐาน สาขาการบริการทางการเกษตร สาขาปศุสัตว์ สาขาการปลูกข้าว และสาขาการฆ่าสัตว์ ในปี พ.ศ. 2533 ได้แก่ สาขาการบริการทางการเกษตร สาขาการผลิตเคมีภัณฑ์อุตสาหกรรมขั้นมูลฐาน สาขาการปลูกข้าว สาขาปศุสัตว์ และสาขาการฆ่าสัตว์

(2) ผลเชื่อมโยงทางการจ้างงาน สาขาการผลิตที่สำคัญที่สุด 5 อันดับแรกปี พ.ศ. 2528 ได้แก่ สาขาการปลูกข้าว สาขาโรงสีข้าว สาขาการผลิตเคมีภัณฑ์อุตสาหกรรมขั้นมูลฐาน สาขาการบริการทางการเกษตร และสาขาการปลูกพืชอื่นๆ ในปี พ.ศ. 2533 ได้แก่ สาขาการปลูกข้าว สาขาโรงสีข้าว สาขาการบริการทางการเกษตร สาขาการปลูกพืชอื่นๆ และสาขาการผลิตเคมีภัณฑ์อุตสาหกรรมขั้นมูลฐาน

(3) ผลเชื่อมโยงทางด้านรายได้ สาขาการผลิตที่สำคัญที่สุด 5 อันดับแรกปี พ.ศ. 2528 ได้แก่ สาขาการบริหารราชการและการป้องกันประเทศ สาขาการบริการทางการศึกษา สาขาสถาบันการเงิน สาขาการประปา และสาขาการสื่อสารและไปรษณีย์ ในปี พ.ศ. 2533 ได้แก่ สาขาการบริหารราชการและการป้องกันประเทศ สาขาการบริการทางการศึกษา สาขาป่าไม้ สาขาการบริการอื่นๆ และสาขาการบริการทางการแพทย์และบริการทางอนามัยอื่นๆ

(4) ผลเชื่อมโยงโดยรวมทั้งหมด สาขาการผลิตที่สำคัญที่สุด 5 อันดับแรกปี พ.ศ. 2528 ได้แก่ สาขาการผลิตเคมีภัณฑ์อุตสาหกรรมขั้นมูลฐาน สาขาการบริการทางการเกษตร สาขาสถาบันการเงิน สาขาการผลิตผลิตภัณฑ์อื่นๆ และสาขาปศุสัตว์ ในปี พ.ศ. 2533 ได้แก่ สาขาการบริการทางการเกษตร สาขาการผลิตเคมีภัณฑ์อุตสาหกรรมขั้นมูลฐาน สาขาป่าไม้ สาขาปศุสัตว์ และสาขาการปลูกข้าว

เมื่อพิจารณาผลการศึกษา จากการเปรียบเทียบผลการเชื่อมโยงโดยรวมทั้งหมดของปี พ.ศ. 2528 และ 2533 ของภาคตะวันออกเฉียงเหนือพบว่าในช่วงเวลาดังกล่าวสาขาเกษตรกรรมยังเป็นสาขาหลักของภูมิภาคนี้ที่รัฐบาลต้องส่งเสริมและเพิ่มคุณภาพของผลผลิต เพื่อสนับสนุนอุตสาหกรรมที่เกี่ยวข้องกับการเกษตร (เช่น อุตสาหกรรมการแปรรูปเนื้อสัตว์ อุตสาหกรรมโรงงานน้ำตาล อุตสาหกรรมโรงสีข้าว เป็นต้น) นอกจากนี้สาขาที่ควรส่งเสริมได้แก่ สาขาสถาบันการเงิน สาขาการขนส่ง สาขาโรงแรมและภัตตาคาร สาขาการไฟฟ้าและสาขาการประปา เพื่อให้เป็นการบริการพื้นฐานให้กับทุกสาขาในภูมิภาคอย่างเพียงพอ

<b>Thesis Title</b>	A Comparative Study of Key Economic Sectors of the Northeastern Region: A Regional Input-Output Analysis		
<b>Author</b>	Mr. Pramot Ongvisit		
<b>M.Econ.</b>	Economics		
<b>Examining Committee</b>	Assistant Prof. Vasant Siripool		Chairman
	Lecturer Dr. Sangkom Suwannarat		Member
	Lecturer Thanes Sriwichailamphan		Member

### Abstract

The objectives of this study were: (1) to construct an input-output table for the Northeastern region of Thailand for the years 1985 and 1990, (2) to find the key economic sectors for the Northeastern region by computing backward and forward linkages in regard to production, employment and income, and use these results to compute the total overall region linkages for the years 1985 and 1990 in order to compare the results of each year and choose the key economic sectors for designing regional development policy in accordance with Hirschman's unbalance growth model.

This study used the following methodologies: (1) construct a Northeastern input-output tables from the 1985 and 1990 national input-output coefficient tables by aggregating the economic sectors of the national tables to make them consistent with the regional economic structure, (2) use simple location quotients to adjust and find the regional coefficients, (3) compute backward and forward linkages following the concepts of Rasmussen and Bulmer-Thomas respectively, (4) find the aggregate linkages by combining backward and forward

linkages together in order to remove contradictions arising from designed key backward and forward linkages, and then comparing the results for each year, and (5) find the total overall linkages in order to choose the economic sectors which have consistent aggregate linkages.

The results of the study showed that

(1) The first five key economic sectors for production linkages in 1985 were basic industrial chemicals, agricultural services, livestock, paddy, and slaughtering sectors. In 1990 the first five key economic sectors were agricultural services, basic industrial chemicals, paddy, livestock, and slaughtering sectors.

(2) The first five key economic sectors for employment linkages in 1985 were paddy, rice milling, basic industrial chemicals, agricultural services, and other crops. In 1990 the first five key sectors for employment linkages were paddy, rice milling, agricultural services, other crops, and basic industrial chemicals sectors.

(3) The first five key economic sectors for income linkages in 1995 were public administration and defense, education, banking, water supply and postal and communication sectors. In 1990 the first five key sectors for income linkages were public administration and defense, education, forestry, other services, and hospital sectors.

(4) The first five key economic sectors for the overall linkages in 1985 were basic industrial chemicals, agricultural services, banking, other manufactured goods, and livestock sectors. The first five key economic sectors for overall linkages in 1990 were agricultural services, basic industrial chemicals, forestry, livestock, and paddy sectors.

By comparing the results of this study in regards to the overall total linkages in 1985 and 1990 of the Northeastern region, it was found that the agricultural sector was still the most important economic sector for this region that the government should promote and increase product quality in order to support related industries such as meat processors, sugar mills, rice mills, etc. In addition to this, the government should also promote banking, transportation, hotel and restaurant, electricity, and water supply sectors in order to provide sufficient basic services to the other sectors.